

Συνελεύσεις Νέων για την Κλιματική Αλλαγή - Youth Assemblies με τη συμμετοχή φοιτητών και μαθητών

«Διαμορφώνοντας μια Πράσινη Συμφωνία για την Αθήνα»

Δυο λόγια για τις Συνελεύσεις Νέων

Οι Συνελεύσεις Νέων για την Κλιματική Αλλαγή είναι βιωματικές δράσεις που εντάσσονται στο πρόγραμμα **ARSINOE** το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Horizon 2020) και επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να φέρει πιο κοντά την επιστημονική γνώση στην κοινωνία, να ενθαρρύνει την εμπλοκή ενδιαφερομένων φορέων και πολιτών στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή μέσα από ολιστικές προσεγγίσεις και την προώθηση καινοτομιών. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 41 εταιρείοι από 15 διαφορετικές χώρες με συντονιστή το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Με την οργάνωση Συνελεύσεων για φοιτητές και μαθητές, το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) επιδιώκει να ανοίξει νέους διαύλους επικοινωνίας με τη νέα γενιά, η οποία όχι μόνο πρέπει να εισακουστεί περισσότερο στην υπόθεση της κλιματικής αλλαγής αλλά και να έχει λόγο σε αποφάσεις που, εν τέλει, αφορούν το δικό της μέλλον.

Οι πρώτες Συνελεύσεις οργανώθηκαν διαδικτυακά στις 5 & 6 Μαΐου (Συνέλευση Φοιτητών) και 12 & 13 Μαΐου 2022 (Συνέλευση Μαθητών). Φοιτητές και μαθητές από την περιοχή της Αθήνας κλήθηκαν να καταγράψουν τις προκλήσεις για την περιοχή τους, να συζητήσουν με τους συνομηλίκους τους από άλλες περιοχές και να προτείνουν λύσεις.

Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες μέτρησαν το ανθρακικό τους αποτύπωμα και κατέγραψαν την τρωτότητα της περιοχής τους, τα υφιστάμενα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής στις αναπόφευκτες επιπτώσεις της, πρότειναν συγκεκριμένες δράσεις, διαπραγματεύτηκαν και κατέληξαν μέσα από ένα δομημένο διάλογο σε προτάσεις πολιτικής για τη διαμόρφωση ενός Πράσινου Συμφώνου για το Δήμο της Αθήνας και για τη Μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας (Local & Regional Green Deal).

Οι μαθητές και οι φοιτητές που συμμετείχαν στις Συνελεύσεις Νέων με ενθουσιασμό παρουσίασαν τις προτάσεις τους, από τις οποίες αναδείχθηκε πώς βιώνουν οι ίδιοι την κλιματική αλλαγή στις περιοχές που κατοικούν. Μάλιστα, επισήμαναν τις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών περιοχών της Αθήνας ως προς την τρωτότητά τους στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδιαιτερότητες οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψιν κατά τη λήψη μέτρων.

Πράσινο Σύμφωνο για τον Δήμο της Αθήνας

Οι φοιτητές της Αθήνας προτείνουν...

Οι φοιτητές έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη μετάβασης της πόλης της Αθήνας στην κλιματική ουδέτερότητα, προτείνοντας συγκεκριμένα μέτρα, όπως η παροχή κινήτρων για τη διαμόρφωση βιοκλιματικών κτιρίων, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στα κτίρια με σκοπό την ενεργειακή τους αυτονομία, η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, η χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) και η τοποθέτηση «έξυπνων» λαμπτήρων για το φωτισμό των δημόσιων χώρων. Επεσήμαναν ότι για να αφήσουν οι πολίτες τα αυτοκίνητα παρκαρισμένα, είναι απαραίτητο να

αυξηθούν τα δρομολόγια των MMM και να επεκταθεί το ωράριο λειτουργίας τους, καθώς και να ευαισθητοποιηθούν οι νέοι για τη χρήση των MMM αντί των επιβατικών αυτοκινήτων.

Η πράσινη ανάπλαση της Αθήνας θεωρείται από τους φοιτητές ζωτικής σημασίας. Για το σκοπό αυτό εκτιμούν ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα ριζοσπαστικά μέτρα, όπως η εύρεση και απαλλοτρίωση αναξιοποίητων/εγκαταλελειμμένων χώρων για τη δημιουργία πάρκων, κατά προτεραιότητα στις πυκνοκατοικημένες συνοικίες της Αθήνας, με αύξηση του προϋπολογισμού του Δήμου για το σκοπό αυτό. Εξίσου σημαντική θεωρείται η παροχή οικονομικών κινήτρων στους κατοίκους της Αθήνας για τη διαμόρφωση χώρων πρασίνου στις ταράτσες πολυκατοικιών.

Επίσης, οι φοιτητές αναδεικνύονται ως θερμοί υποστηρικτές της ανακύκλωσης και δεν παραλείπουν να επιστημονούν την ανάγκη υιοθέτησης σύγχρονου μοντέλου διαχείρισης απορριμμάτων με γνώμονα τις βασικές αρχές ανακύκλωσης (περισσότεροι κάδοι, καθέννας για διαφορετικό υλικό) και επαναχρησιμοποίησης των υλικών σε τοπικό επίπεδο. Πρότειναν α) την υιοθέτηση του προγράμματος “Πληρώνω όσο ρυπαίνω”, όπου η εκάστοτε ατομική / οικογενειακή παραγωγή απορριμμάτων και ανακύκλωση συμψηφίζονται στο ύψος των δημοτικών τελών, δημιουργώντας οικονομικά κίνητρα για υιοθέτηση “πράσινων συνηθειών”, β) τη χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής εύρεσης του κοντινότερου κάδου ανακύκλωσης ανάλογα με το είδος του υλικού (*Find My Bin*) και γ) την εφαρμογή συστήματος συγκέντρωσης των τροφίμων σε πλεόνασμα και την παροχή τους σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ρυθμίσεις για υποχρεωτική συμμετοχή των χώρων εστίασης, ξενοδοχειακών μονάδων, λαϊκών αγορών, σούπερ-μάρκετ, στρατοπέδων).

Τέλος, οι φοιτητές τόνισαν την ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της περιοχής της Αθήνας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με την άμεση υιοθέτηση μέτρων για την κατασκευή ανθεκτικών και διαπερατών οδοστρωμάτων, τη λειτουργία δημόσιων χώρων για τη φιλοξενία αστέγων, αλλά και αδέσποτων ζώων σε περιόδους έντονων καιρικών φαινομένων, τον καθαρισμό ρεμάτων από απορρίμματα και τη χρήση οικοδομικών υλικών που αντανάκλουν τις ηλιακές ακτίνες αντί να τις απορροφούν.

Πράσινο Σύμφωνο για τη Μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας

Οι μαθητές της Αθήνας προτείνουν...

Οι μαθητές θεωρούν απαραίτητη μία Πράσινη Συμφωνία για την Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας, λόγω της υψηλής τρωτότητας της περιοχής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τα μέτρα που προτείνονται αφορούν σε ένα ολιστικό σχέδιο δημοτικών και περιφερειακών παρεμβάσεων με άξονες την προσαρμογή στην κλιματική κρίση, αλλά και την αντιμετώπισή της με ένα τρόπο πιο δίκαιο και συμβατό με τις αρχές της βιωσιμότητας. Έτσι, θεωρούν ότι θα εξασφαλιστεί μια δίκαιη πράσινη μετάβαση και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης όλου του πληθυσμού.

Έχοντας βιώσει πρόσφατα τις καταστροφικές πυρκαγιές και πλημμύρες, οι μαθητές υπογράμμισαν την ανάγκη ενίσχυσης των υπηρεσιών και υποδομών για την προστασία της Μητροπολιτικής Αθήνας. Συγκεκριμένα, θεωρούν αναγκαία την αναβάθμιση του Πυροσβεστικού Σώματος, την υποχρεωτική αναδάσωση περιοχών που έχουν καταστραφεί από πυρκαγιές, την ενεργοποίηση των πολιτών για εθελοντικές δασοπροστασίες με παροχή κατάλληλου εξοπλισμού, την αξιολόγηση των σχεδίων αντιμετώπισης πυρκαγιών, ώστε να αποφευχθούν λανθασμένοι χειρισμοί σε μελλοντικές πυρκαγιές και την τοποθέτηση ειδικών αισθητήρων στα δέντρα για έγκυρη ενημέρωση της πυροσβεστικής σε περίπτωση πυρκαγιάς. Αντίστοιχα, θεωρούν επιτακτική ανάγκη την υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων σε όλο το μήκος των ποταμών και χειμάρρων, τον σωστό πολεοδομικό σχεδιασμό για να αποτραπεί ο κίνδυνος

πλημμυρών, τον συστηματικό καθαρισμό και την ανακατασκευή φρεατίων και αγωγών αποχέτευσης, με σκοπό την αποφυγή πιθανών πλημμυρών και τη λειτουργία αριθμών έκτακτης ανάγκης (112), τόσο για την ενημέρωση των πολιτών για την έκταση και την τοποθεσία του κινδύνου, όσο και για τη διαχείριση της κρίσης.

Η επέκταση του πρασίνου φαίνεται ότι είναι ζωτικής σημασίας για τους μαθητές. Θεωρούν λοιπόν αναγκαία την αναδιαμόρφωση εξωτερικών δημοσίων χώρων για τη δημιουργία εστιών πρασίνου και την παροχή οικονομικών κινήτρων στους πολίτες για δένδροφύτευση, δημιουργία μικρών κήπων (rocket parks) και πράσινες στέγες. Επίσης, κρίνουν αναγκαία τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των υφιστάμενων κτιρίων, την ενθάρρυνση της ενεργειακής τους αυτονομίας με την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων, την προσαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού στο μικροκλίμα της περιοχής και τις κλιματικές αλλαγές που εκτιμάται ότι θα προκύψουν, καθώς και τη χρήση καινοτόμων υλικών, τόσο για την ανακαίνιση παλαιών κτιρίων όσο και για τη δόμηση νέων.

Η διαχείριση των απορριμμάτων και αποβλήτων αποτελεί μείζον ζήτημα για τους μαθητές των σχολείων της Αθήνας, που θεωρούν αναγκαία την υιοθέτηση σύγχρονου μοντέλου διαχείρισης απορριμμάτων με γνώμονα τις βασικές αρχές ανακύκλωσης, για παράδειγμα με περισσότερους κάδους, καθέναν για διαφορετικό υλικό, την εγκατάσταση περισσότερων σημείων ανακύκλωσης ηλεκτρονικών συσκευών, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών καθώς και την υιοθέτηση των προγραμμάτων “Πληρώνω όσο ρυπαίνω” και “Ανταποδοτική Ανακύκλωση”. Επιπλέον, επισήμαναν την ανάγκη εκπαίδευσης των μαθητών και των πολιτών για τα περιβαλλοντικά ζητήματα της περιοχής τους, την ένταξη σχετικών προγραμμάτων εντός του σχολικού ωραρίου, την ενθάρρυνση των μαθητών να μετακινούνται με ποδήλατο και την επαναχρησιμοποίηση βιβλίων των οποίων η κατάσταση κρίνεται καλή, έτσι ώστε να μειωθεί η άσκοπη σπατάλη χαρτιού.

Οι μαθητές, αντιλαμβανόμενοι τη συμβολή του τομέα των μεταφορών στην κλιματική αλλαγή, κατέληξαν σε συγκεκριμένες προτάσεις για τη διαμόρφωση «πράσινων μεταφορών», όπως η ενθάρρυνση χρήσης ηλεκτρικών ΜΜΜ, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στα φανάρια, δημιουργία ποδηλατοδρόμων, ειδικών χώρων στάθμευσης και παροχή επιδοτήσεων για αγορά ηλεκτρικών ποδηλάτων, βελτίωση δρομολογίων των ΜΜΜ τόσο σε συχνότητα, όσο και σε κάλυψη μεγαλύτερου εύρους του αστικού δικτύου και πρόβλεψη προσιτών τιμών προκειμένου να περιοριστεί η ανάγκη χρήσης ιδιωτικών μέσων, εκσυγχρονισμός του στόλου δημοτικών οχημάτων και μέριμνα για μεταφορά των μαθητών προς και από το σχολείο με λεωφορεία και όχι με τα αυτοκίνητα των γονέων τους.